

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української
православної громади Люблина

Люблин

№ 5 (55)

Травень 2007 р.

www.ukrorth.lublin.harazd.net

Хроніка нашого буття (53)

- У п'ятницю 30 березня вранці у парафіяльному храмі православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні для української православної громади відслужено останню цього року Літургію Ранішосвячених Дарів, яку совершив настоятель парафії о. прот. Мирослав Вишневський. Цим богослужінням закінчився період Святої Чотиридесятниці.

- Наступний день – це вже Лазарева Субота. У день воскресіння прав. Лазаря Літургію свт. Івана Золотоустого служив також о. настоятель.

- Цього ж дня увечері була відслужена урочиста Велика Вечірня в канун свята Входу Господнього в Єрусалим, яку совершив о. Мирослав. На літію вийшли також о. митр. прот. Володимир Ходак та о. Миколай Банковський. Наприкінці служби було звершене посвячення верб. У Вербну Неділю, 1 квітня, Божественну Літургію совершили всі священники, що служать у нашому парафіяльному храмі: о. о. Володимир, Мирослав та Миколай. Перед початком Літургії було совершено посвячення верб, з якими за службою стояли вірні. Багато вірних приступило до таїнств св. Сповіді та Причастя. За Літургією особливо згадувано ім'я *приснопоминаного митрополита Іларіона* – попереднього Холмського архієпископа – владику Іларіона (Огінка), кількома днями раніше (28 березня) минула саме 35-а річниця його смерті. Після Літургії на середині храму була совершена урочиста панахида за душу архипастира Холмщини і Південного Підляшшя в 1940-1944 роках. Після богослужіння у прицерковній світлиці відбулася зустріч, присвячена пам'яті митрополита Іларіона, на якій доповідь про цього визначного православного ієрарха та знаменитого українського вченого виголосив д-р Григорій Купріянович. Зустріч супроводжувала виставка книжок митр. Іларіона. У відзначеннях пам'яті митр. Іларіона взяв участь Генеральний консул України в Любліні Іван Грицак (більше про відзначення – див. стор. 3.)

- У недільний вечір традиційно відбулося в кафедральній церкві Таїнство Єлеосвячення, яке в супроводі духовенства очолов архієпископ Авель (ширше – див. стор. 4).

- У вівторок, 3 квітня, відбулося прибирання нашого храму, щоб підготувати його до Великодніх свят.

- У Страсний Четвер, 5 квітня, у нашому храмі традиційно відслужено урочисту Літургію свт. Василія Великого, яку совершив о. Мирослав.

- Цього ж дня увечері у кафедральній церкві вірні обох православних парафій Любліна зібралися на Утрені Страсної П'ятниці з читанням 12-ти Євангелій. Богослужіння очолив архієпископ Авель за участю всього православного духовенства Люб-

ліна, у тому числі духовенства парафії свт. Петра (Могили).

- 6 квітня, у Страсну П'ятницю, у кафедральній церкві відслужено урочисту Вечірню з Виносом Плащаниці, яку совершив архієпископ Авель у сослужінні о. прот. Андрія Лося, о. прот. М. Вишневського, о. М. Банковського, о. Георгія Лукашевича та о. диякона Марка Ващука.

- Увечері цього дня чин виносу Плащаниці був вперше здійснений у Христо-Воздвиженській церкві. Богослужіння совершив о. настоятель.

- 7 квітня – це Страсна Субота, цього року в церковному календарі співпали два великі свята, адже цей день – це також свято Благовіщення Пресвятої Богородиці. У святочній службі перепліталися елементи служби Страсної Суботи та Благовіщення. Святочну Божественну Літургію свт. Василя Великого служив о. Мирослав. Під час служби, після читання апостола, за уставом було здійснене переоблачення храму із темного, великопісного кольору на білий, яке вістив уже радість Воскресіння.

- Цього дня традиційно пополудні було також совершено урочисте посвячення пасхальних страв, здійснене о. настоятелем.

- Богослужіння Пасхальної ночі були в Любліні совершені спільно для обох православних парафій міста у кафедральному храмі. Торжественне пасхальне богослужіння очолив архієпископ Авель у співслужінні духовенства. Цієї ночі священнику нагороду дістав, зокрема, настоятель нашої парафії о. прот. М. Вишневський (ширше – стор. 5).

- Вірні парафії свт. Петра (Могили) у перший день Пасхи Христової зібралися ще на Пасхальній Вечірні у своєму парафіяльному храмі. Переповнене пасхальними піснеспівами богослужіння очолив о. Мирослав. Богослужіння закінчилося милою подією, коли парафіяни привітали о. настоятеля квітами з отриманою кількома годинами раніше високою церковною нагородою.

- У другий день Воскресіння Христового, у Пасхальний Понеділок 9 квітня, у парафіяльному храмі парафії свт. Петра (Могили) відслужено урочисту Літургію свт. Івана Золотоустого, яку совершили о. о. Мирослав та Миколай. Цього дня проведено у нашому храмі традиційну збірку пожертв на Варшавську духовну семінарію, школу, яка готує священничі кадри для нашої Церкви.

- У пасхальну суботу, 14 квітня, Вечірню у Христо-Воздвиженській церкві совершив о. М. Банковський.

- Наступний день – це Фомина неділя, Проводи. За люблінською традицією, цього дня богослужіння правиться у цвинтарній церкві Жінок-Мироносиць.

Відзначення пам'яті митрополита Іларіона (Огієнка) в Любліні

Православна українська громада міста Люблина у Вербну неділю 1 квітня 2007 р. відзначила 125-річчя від дня народження та 35-річчя смерті митрополита Іларіона (Огієнка). Цього року пам'ять цієї визначної людини відзначається на державному рівні по всій Україні.

Після святочної Божественної Літургії у парафіяльному храмі української православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні відслужена була урочиста панахида за упокій митрополита Іларіона. Скорботне богослужіння відправили о. митр. прот. Володимир Ходак, о. прот. Мирослав Вишневський та о. Миколай Банковський.

Після служби у прицерковній світлиці відбулася урочиста зустріч, присвячена пам'яті митрополита Іларіона. У центрі височів, прибраний рушником, портрет митрополита Іларіона. Експонувалася також виставка книжок митрополита Іларіона з приватної бібліотеки д-ра Григорія Купріяновича.

Зустріч відкрив настоятель парафії о. прот. М. Вишневський. З доповіддю на тему «Митрополит Іларіон (проф. Іван Огієнко) – визначний православний ієрарх та український вчений» виступив відомий люблінський історик і староста нашої парафії д-р Григорій Купріянович. Дуже велику і багатогранну спадщину цієї постаті представив він за біографічним, хронологічним порядком. Могли ми прослідкувати за життєвим шляхом Івана Огієнка: спершу як

дослідника (зокрема мовознавця), засновника Кам'янець-Подільського українського університету і його першого ректора, громадського діяча, політика і, нарешті, як людину Церкви – автора перекладу Біблії на українську мову, тісно пов'язаного з Холмщиною та Підляшшям православного ієрарха, який згодом став першоієрархом Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Саме цьому, холмському, періоду з життя митрополита присвячено в доповіді найбільше уваги. Доповідач нагадав, що саме у 1940 р. Іван Огієнко прийняв чернечий постриг з ім'ям Іларіона у Яблочинському монастирі, а в жовтні 1940 був висвячений у Холмі на архієпископа Холмського і Підляського. Ці питання були також заторкнуті в дискусії. Згадано там, між іншим, спогади однієї з холмщачок, яка розповідала про відкриття архієпископом Іларіоном поховання князя Данила у підземеллях собору на Холмській горі.

Важко сказати, в якій із багатьох сфер діяльності митрополит Іларіон залишив найпомітніший слід. Без сумніву можна ствердити одне: внесок цього видатного ієрарха Церкви й дослідника, зокрема, у збереження українських православних традицій, неоціненний. Зустріч дала можливість познайомитися як із досягненнями митрополита Іларіона в ділянці науки, так і з його здобутками на церковній ниві. Цікаву доповідь вислухали вірні нашої парафії на чолі з о. митр. прот. В. Ходаком та настоятелем о. прот. М. Вишневським. Присутній на урочистостях був також Генеральний консул України в Любліні Іван Грицак.

Андрій Єскатеринчук

На богослужінні зібралися вірні обох люблінських парафій. Божественну Літургію служили о. прот. А. Лось та о. Г. Лукашевич. Після Літургії відбувся пасхальний хресний хід та загальна панахида під цвинтарною церквою, у якій молилися за всіх померлих. Після цього традиційно відслужена була панахида біля могил вояків армії УНР, яку очолив о. А. Лось. На панахиді зібралося біля сорока осіб – місцева українська православна громада та працівники Генерального консульства України в Любліні.

Хронікар

У нашій єпархії

Нові ікони у люблинській кафедральній церкві

Цього року вже уп'яте у Вербну неділю увечері в кафедральній церкві Преображення Господнього в Люблині було совершено Таїнство Єлеосвячення. Це особливе таїнство, яке у час Великого посту здійснюється також над здоровими тілесно, зібрало в кафедральному храмі Люблина надзвичайну кількість вірних. Чин Таїнства Єлеосвячення попередила інша, гарна подія. Архiepіскоп Люблинський і Холмський Авель посвятив три нові ікони, написані нещодавно для кафедрального храму Люблина.

Найбільшою із них була копія Єрусалимської ікони Божої Матері. Не випадково саме цю ікону написано для Спасо-Преображенської церкви. Саме зображення Єрусалимської ікони Богородиці було поміщене у цьому найстаршому православному храмі Люблина в кіоті на стовпі з лівого боку церкви, засвідчує про це напис на стіні, який зберігся по сьогоднішній день. Копія Єрусалимської ікони, яка була там поміщена, подарована для люблинського храму на початку ХХ ст. єрусалимським патріярхом Дам'яном (разом з хрестом із частинкою дерева з Хреста Господнього та фрагментом каменя з Голгофи). На жаль, ця ікона була вивезена з Люблина в 1915 р. і вже ніколи не повернулася. Зараз, завдяки жертвості парафіян кафедральної церкви, в кіоті знову з'явилася копія Єрусалимської ікони.

Чергові дві ікони, посвячені владикою, – це ікона Собору свв. Мучеників Холмських і Підляських, що є знаком розвитку но-

вих літургійних традицій в нашій єпархії, а також копія Холмської ікони Пресвятої Богородиці. Всі ці ікони були придбані за пожертви парафіян кафедральної церкви: Марії Студзінської, Ірини і Олексія Овчаревич, Марії Кондратюк та Віри Ващук.

Після посвячення ікон почалося Таїнство Єлеосвячення. Совершав його архiepіскоп Авель у співслужінні семи священників єпархії та кафедрального диякона. Після освячення елею, прочитання семи Євангелій та семи молитов архiepіскоп і священники елеопомазували себе взаємно. Згодом владика Авель сів на кафедрі і читав молитву *Отче Святий, Врачу души і тілес...* У цей час сім священників помазували вірних, які приступали до цього особливого таїнства. Цього дня у кафедральній церкві зібралися вірні не лише з Люблина, але також з інших місцевостей єпархії. Загалом до таїнства приступило цього вечора близько 190 осіб...

Г. К.

 <p>ORTHPHOTO</p>	<p>ORTHPHOTO - інтернетівський сервіс, присвячений православному християнству у фотографіях. Шукайте за адресою: www.orthphoto.net</p>
--	--

Православна Пасха в Любліні

Найбільше християнське свято – це Пасха Христова, день Воскресіння Господнього. У кожного, хто хоч раз був на православному богослужінні у ніч Пасхи, безперечно, залишиться в пам'яті цей настрій душевного піднесення, великої радості, яка перемагає всі життєві проблеми і турботи. Як писав апостол Павло, коли б не воскрес Христос, даремною була б наша віра.

У Любліні пасхальне богослужіння має особливо урочистий характер. У цю святу ніч у найстаршому православному храмі Любліна – кафедральній церкві Преображення Господнього – збираються всі православні мешканці Любліна, вірні обох парафій міста: кафедральної та свт. Петра (Могили); постійні мешканці міста та приїжджі, котрі випадково опинилися тут у цю ніч; ті, хто систематично бере участь у церковно-мужитті, і ті, хто заходить у храм лише у великі свята. Традиційно на пасхальній службі в люблінському кафедральному храмі присутні також іновірці.

Цьогорічна пасхальна служба почалася, як завжди – після закінчення читання Діяній святих апостолів – Полунощницею, яку очолив настоятель кафедральної церкви о. прот. Андрій Лось. Перед північчю із вітара тихенько прозвучали слова гімну *Воскресеніє Твоє, Христе Спасе...* – почався пасхальний хресний хід, зазвучали церковні дзвони. Урочистий хід навколо храму очолив архієпископ Люблінський і Холмський Авель з духовенством Любліна: люблінським благочинним о. прот. А. Лосем, настоятелем парафії свт. Петра (Могили) о. прот. М. Вишневським, о. М. Банковським, о. Г. Лукашевичем та о. дяконом М. Ващуком. Співав кафедральний хор під диригуванням Андрея Боублея.

Після оточення тричі храму всі стали перед зачиненими дверми храму, а владика виголосив: *Слава Святій, і Єдиносущній, і Животворящій, і Неразділимій Тройці...*, після чого духовенство вперше проспівало радісний тропар *Христос Воскресе із мертвих...*, а про радість Воскресіння оголошували всьому місту церковні дзвони.

У наповненому світлом храмі почалася Пасхальна утрєня, на її кінець прозвучало,

як зазвичай, Оголосительне слово свт. Івана Золотоустого, яке архієпископ Авель зачитав частково польською мовою, а частково церковнослов'янською мовою з українською вимовою. Потім традиційно владика христосувався з духовенством, а потім духовенство з вірними і ті поміж собою.

Незабаром почалася урочиста Божественна Літургія свт. Івана Золотоустого, переповнена пасхальними піснеспівами. В час малого входу на середині храму відбулася незвичайна подія, особливо важлива для вірних парафії свт. Петра (Могили). В час пасхальної служби настоятель православної парафії свт. Петра (Могили) в Любліні о. прот. Мирослав Вишневський дістав високу священичу нагороду – хрест із прикрасами, яким нагородив його з нагоди свята Пасхи Священний Собор Єпископів Православної Церкви в Польщі. Покладаючи на о. Мирослава хрест із прикрасами, архієпископ Авель звернувся до нього зі словом українською мовою. Архієпископ нагадав священничий шлях нагороджуваного, наголосив, що зараз доручена йому важлива функція директора Будинку Соціальної Допомоги, у якому знаходять спокійне життя люди старшого віку, а також обов'язки настоятеля парафії свт. Петра (Могили), що гуртує українську православну громаду, яка знаходить там можливість розвивати своє церковне і національне життя. Владика побажав нагородженому успіхів у подальшому священничому служінні.

Після цього перед владикою став інший православний клірик Любліна – вікарний священник кафедральної церкви о. Георгій Лукашевич, котрий з нагоди Пасхи був нагороджений камілавою.

Після закінчення пасхального богослужіння зі словом до вірних звернувся настоятель кафедральної церкви о. Андрій, котрий привітав усіх зі святом Пасхи Христової. Особливо звернувся він українською мовою до вірних парафії свт. Петра (Могили). Вірні, сповнені пасхальною радістю, розійшлися по своїх домівках, а дехто залишився на спільному великодньому сніданку в прицерковній залі.

І. Л.

Митрополит Іларіон про релігійність Тараса Шевченка

Здавна точаться дискусії щодо релігійності Тараса Шевченка. Через це існують різні інтерпретації творчості Кобзаря, які прагнуть дати остаточну відповідь з цього питання. Досить часто в цих дискусіях прагнуть витворити своєрідні міфи про Т. Шевченка, намагаючись, з одного боку, представити його як атеїста і «революціонера» (це характерне було передусім для радянської науки), або ж, з іншого боку, ствердити релігійність Кобзаря, «домішуючи», однак, до цього націоналістичний радикалізм. І в першому, і в другому випадку маємо справу з великою мірою необ'єктивними дослідженнями творчості Т. Шевченка.

Мабуть, чи не найкраще вирішення питання щодо релігійності Кобзаря знаходимо в праці митрополита Іларіона (проф. Івана Огієнка), що представлено в його праці *Релігійність Тараса Шевченка*. Митр. Іларіон розпочинає з розгляду того, що сам називає «релігійним стилем». Стверджує, що «стиль – це правдива душа письменникова в його творах, в яких вона завжди сильно відбивається». Стиль прирівнюється до істоти письменника, а, відповідно, релігійний стиль пов'язаний з релігійною істотою автора. «У релігійного поета, – пише митр. Іларіон, – конче відіб'ється в його творах і весь його світогляд, і вся його наука, особливо в віршах ліричних». У цьому контексті згадує слова з Євангелія від Матвія: «Бо кожне дерево добре родить добрі плоди, а дерево зле родить лихі плоди. Добре дерево не може родити плоду лихого, ані дерево зле – плодів добрих родити» (Мт. 7:7-18).

Як стверджує митр. Іларіон, релігійний стиль творів, вміщених у *Кобзарі*, є неповторний: «Ніхто з наших письменників, ні до Шевченка, ні по ньому, не писав текст справді виразним релігійним стилем, в якому кожна рисочка релігійна, кожне слово не суперечить чеснот-

ности думання». В книзі ми зустрічаємо прагнення представити об'єктивне дослідження релігійності Т. Шевченка. Від початку стверджується про те, що релігійний стиль у творах Т. Шевченка є надзвичайно сильним, що він є «душа» мови і загального стилю в творах Кобзаря, Більше того, релігійний стиль визначається митр. Іларіоном як ознака Шевченкового думання.

Перш за все, релігійність Т. Шевченка у праці митр. Іларіона показано через аналіз мови «Кобзаря». Автор звертає увагу на те, що, поглянувши на цілісність творчості творчості Т. Шевченка, можемо сотні разів зустріти вживання поетом слів «Бог», «Господь», «Святий», «Божий», а також часте відсилання до явищ, пов'язаних із релігією, які описані з точки зору віруючого християнина. Це дає можливість зробити висновок, що «автор [Т. Шевченко – Д. Ш.] думає про Бога невпинно, згадує Його постійно, нагадує про Нього завжди. Бог – Головний Двигун життя в *Кобзарі*, головний Підмет усього». Аналізуючи мову творів Т. Шевченка, митр. Іларіон стверджує нерозривний зв'язок поета з народом. Це твердження є надзвичайно важливим, оскільки на початку праці

митр. Іларіон охарактеризував українську народну мову як завжди релігійну. Як пояснює, мова є виразно релігійною, оскільки народ є істотно релігійним. Зрештою, саме через те, що мова Шевченкових творів наповнена релігійністю, властивою народній мові, *Кобзар* легко сприймається людьми. Митр. Іларіон з цього приводу пише наступне: «Глибока й світла релігійність *Кобзаря* – це реальна ознака його. Релігійний стиль – це стиль щиро народний, всеукраїнський. Його глибоко й широко знає весь народ, він притаманний добрій, чеснотній мові. Ось тому Шевченкова мова так по-рідному промовляє до народу, промовляє як свій до свого, як чеснотна людина до чеснотної, і відразу на душу впливає». Щодо Шевченкової мови, то в праці подано, наприклад, наступні її характеристики: богобійна мова, лагідна і тиха, чеснотно релігійна мова, що переходить у мову святу та в науку церковну.

Досліджуючи релігійний стиль, митр. Іларіон ставить питання: чи міг Т. Шевченко сам просто вигадати свій релігійний стиль? І відразу ж дає негативну відповідь, вказуючи на те, що релігійний стиль в *Кобзарі* притаманний душі поета. Нерелігійна людина не могла б творити таким стилем. Релігійний стиль творів, вміщених у *Кобзарі*, не є поетичною ок-

расою, ми маємо тут справу з живим реалізмом.

Особливу увагу митр. Іларіон звертає на розуміння поезії як Слова Божого, яке ми зустрічаємо в *Кобзарі*. Слушно зауважується, що такий високий погляд на поезію могла мати тільки та людина, яка мала чеснотну та релігійну душу. Як зауважує митр. Іларіон, при такому високому, світому погляді на поезію, як на Слово Боже, поет прирівнюється до стародавнього пророка, який картає зло в світі і показує Божу Правду та добро.

Важливою частиною праці митр. Іларіона є дослідження питання про Шевченкову моральну й релігійну науку. Фактично, ставить питання про Т. Шевченка як учителя народу. Усю творчість *Кобзаря* митр. Іларіон характеризує досить влучним словом: «учительно-повчальна». Звертає увагу передусім на форму Шевченкових поезій, яка часто є розповідною. Саме така форма є легкою для розуміння читачам. І саме ця розповідна форма віршів зумовила те, що Тарас Шевченко став учителем для багатьох людей.

У своїй праці митр. Іларіон досліджує також суперечливі питання, пов'язані з релігійністю Т. Шевченка. Зокрема, особливу увагу присвячує поемі «Марія». Зауважує, що цей твір найчас-

Самообложення – вияв нашої відповідальності за свою парафію

Успішне функціонування парафії залежить від заангажування всіх парафіян. Саме з наших пожертв фінансується діяльність парафії. Бюджет парафії складається з пожертв на тарілку, прибутку з продажу свічок і видань, індивідуальних пожертв та самообложення – добровільного податку на церкву.

Парафіяльна рада Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні встановила в нашій парафії **самообложення** на суму **10 зл. місячно від сім'ї**. Звичайно, самообложення є добровільним податком і кожен сам вирішить, чи може таку суму вплачувати щомісячно на функціонування нашої парафії. Самообложення просимо вплачувати о. настоятелю, скарбнику або іншим членам Парафіяльної ради.

Парафіяльна рада
Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Любліні

тіше згадують, якщо хочуть представити Т. Шевченка як богохульника та атеїста: «Шевченкова „Марія” – це камінь спотикання і для релігійності самого автора, і іспит для всіх його дослідників і критиків». Митр. Іларіон, зі свого боку, переконаний, що Т. Шевченко, взявся до писання поеми, сповнений любові до Матері Божої. Поема написана в найнижніших тонах, а тому митр. Іларіон характеризує її як «верх поетичної досконалості».

При цьому, однак, митр. Іларіон вказує і на недосконалість поеми «Марія». Твердить, що твір у багатьох аспектах недороблений – «треба було ще багато попрацювати над змістом її, щоб надати їй величній святості і повноти».

Висновок дослідження релігійності Тараса Шевченка, яке здійснив митр. Іларіон, є очевидний із назви закінчення праці – «Шевченко був віруючий!» Митр. Іларіон пише: «Шевченко був людиною широко й глибоко релігійною, а його „нарікання” на Бога були випадковими і виходили виключно з його розпачу, в який він впадав через неймовірно тяжкий стан життя і всієї України, і свого власного».

Праця митр. Іларіона *Релігійність Тараса Шевченка* представляє популяр-

ний виклад, а тому має просвітницький характер. Але крім того, що автор прагне донести людям істинне слово про Кобзаря, він хотів виконати ще одну функцію стосовно Т. Шевченка. Митр. Іларіон пише наступне: «Тема цієї моєї праці глибоко важлива і принципова, а мій відповідний духовний сан вимагає в цій тонкій справі повної об’єктивності та глибокої обдуманості. І я так і роблю, бо хочу сказати в справі релігійності Шевченка довгим часом передумане своє слово. Більше того, – з любовним до Шевченка серцем я хочу висповідати *Кобзаря*, а тим самим і його автора. Це глибоко важлива справа, бо Шевченко – наш великий всеукраїнський поет! Завдання моє аж надто тяжке, але необхідне. Тепер хочу дати йому повне відпущення його вільних і невільних гріхів, як особа духовна».

Загалом, потрібно ствердити, що дослідження, яке було здійснене митр. Іларіоном дає досить прості і очевидні. А саме очевидність і простота є найчастіше критерієм істини. Тому маємо достатньо аргументів на користь того, що Тарас Шевченко шанував Бога і був глибоко віруючим православним християнином.

Дмитро Шевчук

2 квітня 2007 р.

виповнився ювілей **75-річчя життя**

відомого українського діяча, сина Холмської землі,

д-ра Олександра Колянчука,

члена Головної ради Об’єднання українців у Польщі,
члена Управи Українського Історичного Товариства в Польщі,
члена Ревізійної комісії Українського Товариства в Любліні.

*З нагоди цього знаменитого Ювілею бажаємо Вам міцного здоров’я, багато радості у сімейному житті, здійснення всіх наукових і видавничих задумів, сатисфакції з розвитку українського життя на Вашій новій Малій Батьківщині – Перемищині та на рідній Холмській землі. **Многій та благій літа!***

Управа Українського Товариства в Любліні
та всі люблінські друзі

Острів Православ'я

Фільм «Острів» створено в 2006 році російським режисером Павлом Лунгіним. Він вартий уваги, оскільки дуже вдало передає основні аспекти Православ'я, причому своїм популярним викладом та глибокою естетикою православних істин не просто захоплює глядача, але й торкається його душі.

Фільм починається з епізоду з часів Другої світової війни. На невеличкій баржі двоє росіян перевозять вугілля. Несподівано баржу захоплює німецький вартувий корабель. Пообіцявши зберегти життя, одного з захоплених, – моряка Анатолія, – змушують вбити іншого полоненого – Тихона. Через декілька хвилин баржу підривають і Анатолія викидає на острів, де його рятують монахи. Після цього дія фільму переноситься в 1976 рік. На невеличкому острові на півночі Росії існує монастир. На острів здалеку приїздять люди до старця Анатолія, який дає мудрі поради, лікує хвороби. Він допомагає всім, однак сам страждає усвідомленням свого гріха.

У фільмі передусім показано феномен юродства, яке характерне лише для православної традиції християнства. Дослідження цього явища можемо зустріти, зокрема, в праці сучасного грецького богослова Христоса Яннараса *Свобода етосу*. Христос Яннарас зауважує, що вчинки святих «юродивих Христа ради» спрямовуються на розкриття істин, прихованих за звичаями світу. Юродство – це висміювання грішного світу, найрадикальніша аскеза, цілковите самозречення, абсолютне «відкидання» суспільних норм і цілковите забуття свого еґо. Грецький богослов звертає увагу на те, що «юродиві Христа ради» не обирають безумство як форму аскези, вони обрані для цього Богом. Підсумовуючи своє дослідження, Христос Яннарас пише, що «...приклад „юродивих Христа ради” не є ані екстремальним, ані незрозумілим, як це, можливо, здається багатьом. Він є лише втіленням євангельської звістки про те, що дехто здатен виконувати Закон, не маючи змоги звільнити себе від біологічного і психологічного еґо, від занепаду і смерті. Та

з іншого боку, досить і того, що він смиренно приймає свій власний гріх і падіння, не відділяючи їх від гріха і падіння решти людей, віруючи у любов Христову, яка перетворює це прийняття на взаємність і спілкування, на життя нетлінне і безсмертне». У фільмі старець Анатолій цілими днями возить вугілля, відмовляється жити в монастирських келіях, заповідає похоронити себе в скрині. Монахи часом дивляться на нього як на дивака і богохульника. Однак у «дивацтвах» старця Анатолія закладено певний сенс: це спосіб висловлюватися про сокровенні й важливі речі.

Творці фільму прагнуть показати діалог людини з Богом. Цей діалог наповнений покаєнням і таємницею Божого Провидіння. «Одного не можу зрозуміти, – каже старець Анатолій, – за що це все мені? Чому саме через мене Господь наставляє? Здається, за мої гріхи задушити мене мало, а мене тут ледь не святим зробили. А який я святий? Миру немає в душі...» А з іншого боку, інший монах, о. Іов, у розмові з о. Анатолієм каже: «Я ж також хотів, так як ти, людям допомагати, але не приймає мою жертву Господь...».

Під кінець життя старцю Анатолію Бог дає звістку про те, що його гріх прощено – до монашої обителі приїхав Тихон, який насправді не загинув. В заключних кадрах фільму монахи проводжають старця Анатолія на човні в останню путь. Човен є символом Церкви. А відтак, острів Православ'я розширюється і переростає в материк віри, покаєння і молитви.

Дмитро Шевчук

Ті, хто хотів би більше дізнатися про фільм та його творців, можуть завітати на офіційну інтернет-сторінку фільму «Острів» за адресою: <http://www.ostrov-film.ru>

Українське Товариство в Люблині
в рамках проекту *Інтеграція навколо традиції*.
Програма дій на користь інтеграції
та збереження ідентичності українців з Польщі та України
сердечно запрошує на заходи, які відбудуться у травні 2007 р.

Красзнавча поїздка на Лемківщину
25-27 травня 2007 р.

У програмі поїздки, м. ін.: **Сянік - Улюч - Морохів - Мокре - Щавне - Команча**
Транспорт фінансуватиметься в рамках проекту *Інтеграція навколо традиції*.
Учасники самі фінансують лише кошти харчування.

Координатор поїздки: **Андрій Єкатеринчук**. Зголоситися на поїздку можна,
зателефонувавши за номером **66 88 24 250** або через e-mail: andrij@interia.pl

Лекції та семінари українських дослідників:

Маріана Яра (Сянік), *Галицькі традиції української*
церковної музики - п'ятниця **11 травня 2007 р.** 18.00 год.

Анатолій Шевчук (Житомир), *Народне мистецтво Житомирського*
Полісся в сучасному прочитанні - субота **19 травня 2007 р.** 16.00 год.

доц. Ванда Чайковська (Житомир), *Житомирський*
контекст шістдесятництва - середа **23 травня 2007 р.** 18.00 год.

Цикл культурологічних занять **Українська мова та культура**

Заняття ведуть: **д-р Андрій Савенець та Ярослава Шевчук**

У травні відбудуться останні зустрічі:

12 V (субота, 16 год.) на тему *Як собі радить сучасна україномовна книжка і преса,*

16 V (середа, 19 год.) на тему *Цивілізаційний стрибок і його відображення в мові,*

18 V (п'ятниця, 18 год.) на тему *Рифи й мілини в польсько-українському перекладі.*

Лекції та заняття відбуватимуться у прицерковній світлиці
Православної Парафії свт. Петра (Могили), на вул. Dolińskiego 1.

Партнери у реалізації проекту:

- Православна Парафія
свт. Петра (Могили) в Люблині

- Центр молодіжних
громадських організацій Волині
«Наша Справа»

Projekt został sfinansowany w ramach Programu
Współpracy i Współdziałania Fundacji im. Wołody
Przygodny w Regionie - RITA,
finansowanego przez Fundację Edukacja dla Demokracji

Publikacja współfinansowana przez Fundację Edukacja dla Demokracji

Св. вмч. Юрія Переможця

Тропар

Яко плінних свободитель	душам нашим.
і нищих защититель,	Полонених визволителю
немоцствующих врач,	і вбогих оборонче, недужих
побідоносче	лікарю, Побідоносний
великомучениче Георгіє,	великомучениче Юріє,
моли Христа Бога, спаситися	моли Христа Бога,

Кондак

щоб спаслися душі наші.	прегрішеній прощеніє.
Возділан от Бога,	Доглянутий Богом,
показался єси благочестія	ти, святий,
ділатель честніший,	найдостойнішим сіячем
добродітелей рукояті собрав	побожности показався єси,
себі: сіял бо в слезах,	снопи чеснот зібравши собі;
веселієм жнеши,	бо сіявши в сльозах, Ти
страдальчествовав же	жнеш у радості і,
кровію, Христа приял єси,	постраждавши кров'ю,
і молитвами, святе,	Ти придбав Христа,
твоїми всіми подаєши	і молитвами Твоїми подаєш
	усім гріхів прощення.

Пожертву на видання цього номеру бюлетеня «Православний Голос Люблина»
склала Е. П.

Православний Голос Люблина

Бюлетень православної парафії свт. Петра (Могили) в Люблині - української православної громади Люблина
Настоятель Православної Парафії свт. Петра (Могили) в Люблині: **о. прот. Мирослав Вишневський**.
Редактор бюлетеня: **Григорій Купріянович**.
При творенні часопису співпрацювали: Андрій Савенець (мовна редакція), Дмитро Шевчук (інтернет), Андрій Єкатеринчук, Ольга Купріянович.
Адреса: Parafia Prawosławna pw. św. Metropolity Piotra (Mohyły) w Lublinie dla ukraińskiej społeczności prawosławnej, ul. Dolińskiego 1, 20-127 Lublin.
E-mail: chresto-vozd@cerkiew.pl Internet: <http://www.ukrorth.lublin.harazd.net>

Програма богослужінь
у православній парафії свт. Петра (Могили) в Любліні
для української православної громади
травень 2007 р. Б.

5 травня, субота

18⁰⁰ Вечірня

6 травня, Неділя 5-а по Великодні. Про Самарянку.

Св. вмч. Юрія Переможця

9⁰⁰ Божественна Літургія

після Літургії зустріч при чаю

12 травня, субота

18⁰⁰ Вечірня

13 травня, Неділя 6-а по Великодні. Про Сліпого. Ап. Якова Заведєсва

9⁰⁰ Божественна Літургія

після Літургії зустріч при чаю

16 травня, середа

18⁰⁰ Велика Вечірня з литією

17 травня, четвер. Вознесіння Господнє

9⁰⁰ Божественна Літургія

19 травня, субота

18⁰⁰ Вечірня

20 травня, Неділя 7-а по Великодні.

Пам'ять Свв. Отців I Вселенського Собору

9⁰⁰ Божественна Літургія

після Літургії зустріч при чаю

26 травня, субота

18⁰⁰ Велика Вечірня з литією

27 травня, Неділя 8-а по Великодні. П'ятидесятниця.

День Пресвятої Тройці. Зелені Свята

9⁰⁰ Божественна Літургія

Вечірня з коліноприклонними молитвами

28 травня, понеділок. День Святого Духа

9⁰⁰ Божественна Літургія

Парафіяльним храмом православної парафії свт. Петра (Могили)
в Любліні для української православної громади
є церква Воздвиження Чесного Хреста Господнього.
Хресто-Воздвиженська церква міститься у Православному Домі
Соціальної Допомоги в Любліні (ul. Dolińskiego 1, неподалік вул. Любартовської).